

لایک‌های توهم‌زا

چند روز پیش با یکی از دوستان نویسنده و مترجم در جلسه‌ای به گفت‌وگو نشستیم و او بشدت از جو حاکم بر فضای مجازی و شبکه‌های اجتماعی و رایانامه‌ها و متعلقاتشان همچون پلاس و... گلایه‌مند بود.

جام جم آنلاین: چند روز پیش با یکی از دوستان نویسنده و مترجم در جلسه‌ای به گفت‌وگو نشستیم و او بشدت از جو حاکم بر فضای مجازی و شبکه‌های اجتماعی و رایانامه‌ها و متعلقاتشان همچون پلاس و... گلایه‌مند بود. دوست نویسنده می‌گفت من در صفحه شخصی خودم حدود 5000 لایک؛ فرندز» دارم و به محض این که یک خط می‌نویسم 171؛ امروز چقدر حالم خوب است» یا 171؛ عجب هوای مزخرفی» چند صد لایک می‌خورد، اما وقتی یک کتاب یا یک متن و ترجمه جدی را در صفحه شخصی‌ام معرفی و منتشر می‌کنم، تعداد لایک‌ها به زور به 10 نفر می‌رسد.

این دوست نویسنده بشدت معتقد بود که فضای مجازی به همان میزان که پدیده مبارک و خوبی است در سطحی کردن مخاطبان و هدایتشان به مطالعه غیرمفید تأثیرگذار بوده است.

در آن جلسه من تا حدود زیادی حق را به دوست نویسنده دادم، چرا که وقتی می‌گوییم مطالعه مفید منظور مطالعه‌ای است که در کنار خواندن، اندیشیدن هم وجود داشته باشد و به تدبیر و تعمق در موضوعی بینجامد؛ اتفاقی که به‌ندرت در کاربران اینترنت شاهد آن هستیم.

شبکه‌های اجتماعی و به طور کل فضای مجازی و گسترش آنها بخصوص در میان نسل جوان به نظرم می‌تواند مهم‌ترین رقیب ادبیات در دهه آینده باشد و کم نیستند دوستان و آشنایانی که با ارائه یک متن دو سه سطری که به شیوه شعر نو، تقطیع شده است و نمونه‌های فراوان آن را قبلاً در جاده‌ها، پشت کامیون‌ها و مینی‌بوس‌ها خوانده و دیده‌ایم، صدها لایک از طرف دوستان مجازی‌شان دریافت می‌کنند و بعد با یک توهم نویسنده و شاعر شدن اقدام به انتشار همان سطرهای سطحی در قالب یک کتاب به نام خود می‌کنند.

به نظر می‌رسد نبود مخاطب واقعی و تمایل به مطالعه غیرمفید باعث شده است تا برخی سخنان نغز و گاه حتی جمله‌های مصطلح 171؛ چت‌روم»ها به جای شعر و داستان کوتاه ارائه شوند که حاصلش در نهایت تنزل سلیقه و سطح توقع مخاطب از ادبیات است.

سینا علی‌محمدی - گروه فرهنگ و هنر